

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos

soluționând conflictul de competență jurisdicțională apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea Partidului Politic Noua Opțiune Istorică împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă:

La 18 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic Noua Opțiune Istorică a depus la Curtea de Apel Chișinău acțiune împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1, solicitând obligarea pârâților Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 să excludă din buletinul de vot pentru alegerile locale generale 2023 a similitudinii de identitate/atribute ale actorilor politici participanți în procesele electorale din Republica Moldova.

Prin încheierea din 19 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cauza a fost strămutată spre examinare instanței competente – Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 19 octombrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a fost transmisă cauza pentru soluționarea conflictului de competență.

Examinând conflictul negativ de competență jurisdicțională ivit între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră, că competentă să judece cauza de contencios administrativ este Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, din următoarele motive.

În primul rând, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va reitera

cronologia faptelor din speță. Astfel, la 09 octombrie 2023, Partidului Politic Noua Opțiune Istorică s-a adresat către Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu o cerere prin care a solicitat neadmiterea în cursa electorală pentru alegerile locale generale 2023 a Partidului Politic, care repetă denumirea integrală, denumirea prescurtată și simbolul Partidului Politic Noua Opțiune Istorică, cu denumirea prescurtată ”NOI” și simbolul grafic piramida întreruptă cu inscripția la baza piramidei a abrevierii simplificate ”NOI”.

Prin decizia sa nr.07/02/CECEMC nr.1 din 12 octombrie 2023, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1, a respins cererea Partidului Politic Noua Opțiune Istorică, explicând că, decizia poate fi contestată la organul ierarhic superior.

Partidul Politic Noua Opțiune Istorică, a contestat decizia nr.07/02/CECEMC nr.1 din 12 octombrie 2023, emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1, la organul ierarhic superior – Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, care prin scrisoarea nr.CEC-8/3293 din 17 octombrie 2023, a informat Partidul Politic Noua Opțiune Istorică că, problema abordată s-a rezolvat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1462 din 16 octombrie 2023.

În conformitate cu art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.200 alin.(3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit art.10 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Din prevederile art.11 din Codul administrativ rezultă că, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă.

În conformitate cu art. 91 alin. (2) din Codul electoral, contestațiile depuse în

condițiile prezentului cod se examinează de către organele electorale, respectându-se ierarhia acestora. În cazurile stabilite de prezentul cod, precum și de alte acte normative, contestațiile se examinează de către alte organe (autorități) în limita competențelor atribuite.

Totodată, aplicabile cazului sunt prevederile art. 91 alin. (3) din Codul electoral, potrivit căruia, în sensul alin.(2), legalitatea actelor administrative ale organului electoral emitent, precum și acțiunile/inacțiunile acestuia se contestă direct la organul electoral ierarhic superior. După respectarea procedurii prealabile, decizia organului electoral emitent, după caz, decizia organului electoral ierarhic superior în partea adoptării unei noi soluții pe marginea cererii prealabile se contestă direct în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află organul electoral respectiv.

Iar, potrivit art. 98 alin. (1) din același cod, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează: 1) judecătoriiile în primă instanță soluționează contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor organelor electorale după efectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile; 2) Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Raportând prevederile legale la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, legiuitorul a stipulat competență excepțională în materie electorală a instanțelor de judecată și a făcut o delimitare clară a situațiilor în care competența aparține judecătoriiilor sau Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, spre deosebire de regula generală conținută la art. 191 din Codul administrativ, potrivit căreia judecătoriiile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ, norma de la art. 98 din Codul electoral stabilește suplimentar competența judecătoriiilor în materie electorală, *condiționând* această competență *cu obligația de efectuare a procedurii de examinare a cererii prealabile*. La rândul său, Curtea de Apel Chișinău este competentă să examineze, ca prima instanță, contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale *emise în calitate de organ emitent și nu în calitate de organ ierarhic superior*.

La caz însă, Comisia Electorală Centrală, *drept răspuns la cererea prealabilă*, informând prin scrisoarea nr.CEC-8/3293 din 17 octombrie 2023, că problema abordată s-a rezolvat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1462 din 16 octombrie 2023, a acționat în calitate de *organ ierarhic superior*, iar actul administrativ defavorabil este decizia sa nr.07/02/CECEMC nr.1 din 12 octombrie 2023, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1.

Căile procedurale asigură persoanelor interesate accesul la o instanță de judecată, căreia prin lege i s-a stabilit competența de a hotărî, iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să

analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea Partidului Politic Noua Opțiune Istorică împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Conform art. 91 alin. (3), art. 98 alin. (1) din Codul electoral, art.191, art.200 alin.(3), art.230 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea Partidului Politic Noua Opțiune Istorică împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Cauza de contencios administrativ la acțiunea Partidului Politic Noua Opțiune Istorică împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Municipale Chișinău nr.1 cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se remite Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pentru examinare în fond.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte,
judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos